[Tal till Gustaf III vid Akademiens instiftelse]

Bokutgåva

Texten ingår i *Svenska Akademiens Handlingar Ifrån År 1786. Första delen*, s. 41–43. Tryckt hos Carl Deleen och J.G. Forsgren, Stockholm 1801.

Stormäktigste Allernådigste Konung!

När, inför Eder Kongl. Majestät, omgifven af en ansenlig lysande församling och under en ståt som Majestätet åtföljer, jag vid denna högtidlighet framträder, så sker det med den djupaste vördnad, men tillika med en häpenhet jag svårligen kan dölja eller öfvervinna.

Jag står här inför Thronen, att uti Akademiens namn föra ordet, och jag besinnar derjemte, att orden ej kunna hinna opp till ämnets höghet. Tystnad vore då väl det bäst talande, om vid detta tillfälle den vore tillåten.

Till min ursäkt måste jag ock uppriktigt tillstå, att jag mest öfverlefvat mig sjelf, och att åldern sänkt min röst och släckt den sinneseld, som bör upplifva vältalighet, den jag fördenskull minst äger och på denna stunden mest behöfver.

Dock, i sanning, hvartill skulle den i dag tjena? Fordras att känna Eder Kongl. Maj:ts kärlek för vitterhet och smak, kärlek för Svenska språkets uppodling, för Skaldekonstens ädla och ljufva målningar; så finnes allt detta i denna Inrättnings grundläggning och sammansättning. Fordras ock, att känna hvad ett stort snille förmår skapa, hvad utrymme på utsigter detsamma intagit, med huru stor omtanke det sörjt för närvarande tid och tillkommande tider igenom uppmuntringar och belöningar; äfven ock, hvad utvägar tagne blifvit, att i längden afböja missbruk, tvedrägt, oordningar, som leda till förfall och obestånd; så äga vi uti de uppläsna Stadgar bevis, att allt förutsedt blifvit, allt utur vägen röjdt. Det är rätta kännemärket af vishet och af vidsträckt snille, att gifva åt sina anläggningar en tillräckelig och varaktig styrka emot tidens verkningar och emot menniskors dels lättja, dels ledsnad, dels lättsinnighet, dels medfödda håg för nya förändringar och nya påfund.

Således, Stormäktigste Allernådigste Konung, återstår för mig ej annat, än att, å Svenska Akademiens vägnar, betyga för Eder Kongl. Maj:t dess odödliga vördnad och underdåniga tacksamhet för den mödan Eder Kongl. Maj:t sig åtagit att sjelf upptänka, sjelf utarbeta och stadga denna inrättning, nyttig icke allenast för medlefvande och för framtiden, utan, jag tör säga, äfven för Eder Kongl. Maj:t sjelf. Det höfves en stor Konung, att regera öfver ett upplyst Folk; det höfves ett upplyst Folk, för att en dag kunna tala värdigt om en stor Konungs bedrifter. De Regenter vi än mest vörda och bäst känna, hafva skapat dråpliga Häfdatecknare. *Augusti* och *Ludvigs* tidehvarf anmärkas mindre igenom deras gerningar uti krig, mindre igenom drabbningar och eröfringar, hvaraf minnet och lifligheten med tiden småningom bortdunstar; än igenom de dråpliga Snillen de uppammat, igenom de grundeliga, behagliga, sinnrika och kärnfulla Skrifter de uppväckt, igenom ett förbättradt språk de infört, igenom ädlare Skalder, igenom vettenskaper, vitterhet och allahanda snillebragder de uppmuntrat, menniskoslägtet till förundran, undervisning och prydnad.

Men jag stadnar härvid. Eder Kongl. Majestäts vilja, höga tänkesätt och jemväl närvaro förbjuda, att vid detta tillfälle hämta ur dessa märkvärdiga tidehvarf en likhet med den tids herrlighet oss beredes.

Efterverlden får friare utrymme, att lifligen teckna allt detta med sanning och värdighet.

Digitaliserad av Litteraturbanken.

Konverterad av Arkivkopia och publicerad på https://arkivkopia.se/sak/littbank-HopkenAJvon_TalTillGIII.

Filen skapad 2018-12-13 18:37:27.106447